Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА,
НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувла 1925 шера дейз ◆ ШОАТТА, 31 ИЮЛЬ, 1982 ШУ. ◆ № 91 (6657). ◆ Мах 3 кеп.

ГIИШЛОНХОЙ СИЙЛЕН ДЕКХАР

Вай мехкен Нохч-ГIалгIайчен сийлахьча юбилейшта сийленца накъа а болхаш, цхьайтталгIча пятилетка шоллагIча шера план хана хьалха кхоачашъяра доккхий социалистически декхараш тIайийнад республикерча гIишлонхоша. Шоаш денна дош дизза кхоачашдара «ХIара балха дийнахьа хьадер дукхагIа хиллийта!» «Хана хьалха хьалъергья — ханал хьалха караерзаергья!» яха девизех шерра социалистически яхь йоаржаяьй цар. Яхье баьннача гIишлонхоша наха чубаха цIеноаш хьалдара ах шера план 101 процент кхоачашъяьй. Шоай низаца гIишлон-монтажни болхаш дара пачхалкхен план а тIехкхоачашъяьй.

Укх тIехьарча хана планироване кердача системага яьннай республикера гIишлош хьалъю организацеш. Цар балха тIа керттера хьокхамаш лоархIаш да болх бе йоалайийта керттера фондаш, товарни продукце план кхоачашъяр. ГIишлонхоша баьна балха мах бу цар товарни продукце план кхоачашъярга хьежжа. Цо дIадех сихагIен дикагIен гIишлош хьалъяра, капитальни вложенеех пайда нийбара эффективность лакхъяра, яхье хьалхалаттарий опыти дикагIйола методаши балха юкъехуллара тIехьи тIагIертта къовсам а лоаттабеш, гIишлон товарни продукце план кхоачашъеяга. Цу лостамагIа дика къахьегаш йола гIишлон организацеш а кIеззига яц республике.

Царех цаI я Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене коллектив. Товарни гIишлон продукце хьалхарча ах шера план 134 процент кхоачашъяьй цо. Пачхалкхен планал совгIа кийчъяь товарни гIишлон продукци 624 эзар сома маьха я. Цу лоархIамеча хьокхама пачхалкхен план толаме кхоачашъеш хьайоагIа «Кавэлектромонтаж» яхача треста Грозненски монтажни управлени, «Чечингушводстрой» гIишлон управлени. Цар дикка тIехкхоачашъяьй шоай низаца гIишлош хьалъяра, нитта наха чубаха цIеноаш хьалдара пачхалкхен план.

Цхьайбакъда, республикерча дуккхача гIишлош хьалъеча организацеша цу лоархIамеча хьокхама заданеш кхоачашъяц. Цудухьа еррига республика хьанийцача товарни гIишлон продукце боарама ах шера план 75 процент мара кхоачашъяьяц. ТIадиса пачхалкхен декхар 7298 эзар сома маьха да. Товарни гIишлон продукцеа генподрядах гIишлон-монтажни балхаш дареи пачхалкхен планаш кхоачаш ца еш хьайоагIа «Чечингсельстрой» треста, Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене СМУ-8, «Чечингсельстрой» треста ПМК-101, ПМК-920, ПМК-432, кхыйола гIишлон организацеш.

СССР-ен Нохч-ГIалгIайчен автономен сийлахьча юбилейшта баха ма боагIара панъабахара доккхий социалистически декхараш тIа ца эцаш цхьаккха гIишлош хьалъеш йола организаци яц республике. Уж декхараши пачхалкхен плани кхоачаш о ца еш, подрядни гIишлош еча организацеша дIахо бола белга ла мегаргдолаш гIулакх дац. Из цIенхаштта дIадех КПСС XXVI съезда исторически решенеша. Цига ше доклад еш КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева белгалдаьккхар цхьайтталагIча пятилетка гIишлонхошта йола цIенхашттара экзамен хургхилар. Пусковой объекташ йиллача хана е ханал хьалха йисте а йоахаш товарни гIишлон продукце пачхалкхен план толаме кхоачаши тIехкхоачаши яр гIишлонхой сийлен декхар да. Цу гIулакха тIадерзаде деза цар шоай еррига кхоачамаши торонаши.

Республикерча гIишлош хьалъеча организацей кулгалхоша общественни организацеша тIагIертта къовсам лоаттабе беза пусковой объекташ ханнахьа эксплуатаце дIайиллийтари. ХIара гIишлон участкера къахьегамы социалистически яхьи кхетамца вIаштIехьа а дьккха, гIишлонхошта юкъе бу организаторски болх цIенхаштта товбе беза. ЦIендаь дIадаккха деза планови, производственни, къахьегама дисциплина телхаелга. Шин ханнахьа гIишлонхошта проектни документаци ца хулийтача, финансировани ца еча, эшаш йола оборудовани, гIишлон материалаш ца хулийтача заказчикаша тIагIертта къовсам а лоаттабеш, уж бехктокхаме увза беза.

Республике кIеззига яц хаддийза пачхалкхен плани тIайийда декхараши тIехкхоачаш а деш, хьинарс къахьегаш йола гIишлон организацеш. Цар опыт, дикагIйола балха методаш шерра йоаржае еза гIишлонхошта юкъе. Пачхалкхен плани тIайийца декхараш кхоачашделга хIара коллективатара цIенхаштта хьадеха деза парте горькомаша, райкомаши, кхтьанчерча партийни организацеша. Каст-каста партийни, профсоюзни собранешка, производственни совещанешка дувца уттиде деза тIайийца декхараш мишта кхоачашду яхи дешаш.

ГIишлош хьалъечара болх боагIача боарамагIа дIабахийтара, товарни гIишлон продукце плани толаме кхоачаш а еш, [illegible] хана пусковой объекташ эксплуатаце дIайиллийтара боккха лоархIам болаш да бригадни подряд шерра юкъейоалляр. Цу методах къахьега бригадаш кIеззига яц республике. Цар опыт шерра йоаржа а еш, нох бизза пайда нийбайта беза гIишлош еча организацей кулгалхоша, партийни профсоюзни организацеша.

Дукха моттигаш нийсу хьалъе йолаяь гIишлош йисте а яхийтар подрядни организацеша керда гIишлош хьалъеча материальни къахьегамен ресурсаш хьежаеш. Пусковой гIишлош шин ханнахьа эксплуатаце дIайиллара [illegible] гIулакх да ил. [illegible] гIишлош хьалъяра [illegible] болаш йола хо я. ГIишлон хьалъеча шин [illegible] бола [illegible] гIулакх [illegible] деза.

ГIишлонхоша кхоачашдаьнза доргдоаши хьалхашие латтаж дола декхар да товарни гIишлон продукце пачхалкхен план кхоачашъяр. Цу гIуланца [illegible] республикерча подрядни гIишлон организацешка [illegible] да. Царех [illegible] пайда [illegible] вIаштIехьдаккха беза къахьегами социалистически яхьи, товде деза материально-технически [illegible], гIишлош еча техника, механизмаш, балха [illegible] бизза пайда нийбе беза. Къахьегамен производственни дисциплина телхаелгаш, бран еррига [illegible] лоаттабе беза [illegible] тIахьожамбоал, общественни организацеш. Укх юбилейни шера плани тIайийца декхараш кхоачаш на деш пхьанака гIишлон организации йола йиш яц.

КХАЧАН ПРОГРАММА КХОАЧАШЪЕШ

Хьайбашта моша доакъар лоаттадара, уж IаигIара дахара тешшаме лард йоллара хаддаи а поакхо еш къахьегаш я хIана «Назрановский» совхоза коллектив. ХIьата дика хьокхамаш а гойт. Масала, йол Iалашъяра шера план 58 процент, сенаж кийчъяра — 73 процент, баьца хьоар даккхара план 62 процент кхоачашъяьй цу совхоза къахьегамхоша хIанале.

Къаьстта белгалбаха беза баьца витаминни хьоар доаккхача агрегаташ тIа болх бу оператораш А. Мархиев, М. Гадиев, электрик Я. Мержоев.

Нормал дукхагIа а долаш хIара сменагIа юкъера лаьрхIача итт тонн баьца хьоар доаккх цар.

Бизза пайда эц совхозе доакъар дукхагIа Iалашде йиш хулийтача торонех а.

Доакъар Iалашдара еча йоакхонга хьежжа я цу боахаме йоаккха хьайбай продукци а. Масала, шура. Ах шера план 900 тонн йолаш 924 тонн дIаелар ия пачхалкхенга. ТIехкхоачашйир дулх дIаделара план в.

1981 — 1982 шерашка Iан замалахьа хьайбай продукташ дукхагIа яхара а кийчъяра а тIехьа лелаьча социалистически яхье котъьннарг а лаьрхIа республикански галеташ тIа чIоагIдаьча Сийлен улга тIа лькхар цу совхоза коллектив.

Цу доазонашка кхача цеко а йоацаш геттара доккха новкъостал дир цу боахама толашагIболча хьайбаш леладечар. Царех цаI Сагова Марем я. Ах шера хIара кхоабача IаттагIара 2404 килограмм шура яьккхар цо.

М. ХАМАТХАНОВ.

СУРТАШ ТIА: 1. Доакъар Iалашдераша кийчъяьча аьла раьза я цу боахама толашагIа йола доярка Сагова Марем.

2. Аьлах аргIа деш ба «Назрановский» совхоза къахьегамхой.

З. БАТЧАЕВА сурташ.

ХЬАЛАШ ХАЛА ДАЛЕ А

Укх шера 2209 гектара тIа на бола ялат кхедир Сунженски района Кирова цIерагIча колхоза кхаш леладераша. Цунах хIанзале 1240 гектара тIара дар чудерждаь дьаккхад.

Ялат чуэцара оттальча комплексни планага хьежа ва болча ялатах 70 процент хьаккхари ардари къаьст-къаьстта долаш чудерзаде лаьрхIадар юкхьанца. Цхьабакъда, дагалаьцар чаьхдакхо вIаштIехьдалаьар. ДогIа делхаш болх бе йиш йоацаш дукха деноаш а нийсденна хадIа а яха боарамал тIехьа хьийкъад ялат. Нитта дола ия хьаккхари ардари къаьста долаш чуэцаш хилча дукха дов. Ия бахьан долаш чуэцанза диса ялат хьаккхари ардари цхьана долаш чудерзадеш да хIанз.

Вурийтта комбайн я колхоза кхашка болх беш. Уж леласча механизаторашта юкъе балха нормаш кхоачаш ца еш цхьаккха а вац. ХIаьта социалистически яхье хьалха Ковалев Виктор Яковлевич ва. Хьокхамашка диллача цул дукха тIехьаусаш вац Катков Василий Данилович а. ХIаране юкъера лаьрхIача 2000 центнер ялат аьрдад цар.

Шофераша юкъе яьржача яхье кIи-марса балхаш доладенача денз хьалха волаш хьавоагIа Мержоев Хьасан. Цо кхай тIара хIатта 180 тонн совгIа ялат дIадихьад.

Овсаре къахьегаш я ипатовский хьисапе ялат чуэцара вIашагIъеллача комплекса юкъейоагIа кхыйола звенош а. Масала, кхаш чах мукъадоахараша 900 гектар гаргга йола моттиг мукъальяккхай. Цунах 650 гектар лаьтта аьхад эпба а.

Нитта, хоттамо хьалхашка уоттаеча халонашца къовсам лоаттабеш, хьувкъам сихен цIенен чуэцара шоай беррига теркам тIабахийта къахьегаш ба уж.

Х. МАГОМЕТОВ.

ЛЕНИНА ОРДЕНА КЪУЛБАСЕДА-КАВКАЗСКИ МАШИННАЬКЪА СИГНАЛИЗАЦЕН БУВЗАМЕН ГРОЗНЕНСКИ ДИСТАНЦЕ КОЛЛЕКТИВАНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ

Пачхалкхен планаш Нохч-ГIалгIай АССР хьаяь 60 шуи Нохч-ГIалгIайче юий лоIамагIа Россена юкъеяха 200 шуи дизара сийна тIайийца социалистически декхараши кхоачашдеча доккхий тоьамаш дахарах Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла Ленина ордена Къулбаседа-Кавказски машиннаькъа сигнализаци бувзамен Грозненски дистанце коллективана.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Х. БОКОВ.**
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Н. ПРАВЕНЬКИЙ.**

гор. Грозный,
1982 шу, 28 июль.

Нн. А. А. ГОРОДЕЦКЕНА, Н. К. КЛИМЕНКОНА, Ю. Д. НАЛГИЕВНА, С. М. ОСМАНОВНА, Х. ХАЛИТОВАНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ

Нохч-ГIалгIай АССР хьаяь 60 шуи Нохч-ГIалгIайче юий лоIамагIа Россена юкъеяха 200 шуи дизара сийна лаьржача социалистически яхье эгара дикагIа тоьамаш дахарах Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла:

Городецкий Анатолий Александровича — Ленина ордена Къулбаседа-Кавказски машиннаькъа Грозерча вагонни депо цистернаш юлачоа.

Клименко Нина Камбулатовнана — Ленина ордена Къулбаседа-Кавказски машиннаькъа Грозненски отделене поездной диспетчера.

Налгиев Даула Юназа — Ленина ордена Къулбаседа-Кавказски машиннаькъа сигнализаци бувзамен Грозненски дистанце электромеханика.

Османов Сайдахмет Муталиповича — «Промжелдортранс» яхача Грозненски территориальни объединане Аргунски межотраслевой предприяте машиниста.

Халитова Хасимата — наькъа Грозненски дистанце бригадира.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Х. БОКОВ.**
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Н. ПРАВЕНЬКИЙ.**

гор. Грозный,
1982 шу, 28 июль.

Нн. А. С. АБАСОВНЕН А. Н. ШАМСАДОВНЕН «НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ТРАНСПОРТА ЗАСЛУЖЕННИ БОЛХЛО» ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ

Машиннаькъа транспорта даькъе доккхий гIулакхаш карагIдувларахи общественни вахаре хьинаре дакъа лацарахи «Нохч-ГIалгIай АССР транспорта заслуженни болхло» яха сийлен цIи лойла:

Абасов Али Сифалиевича — Ленина ордена Къулбаседа-Кавказски машиннаькъа Гудермесски локомотивни депо машиниста-инструктора.

Шамсадов Абу Назарбековича — Ленина ордена Къулбаседа-Кавказски машиннаькъа Грозный станце поездаш вIашагIъеххачоа.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Х. БОКОВ.**
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Н. ПРАВЕНЬКИЙ.**

гор. Грозный,
1982 шу, 28 июль.

КЪУЛБАСЕДА-ХIИРИЙ ПАЧЧАХЬАЛКХЕН МУЗЫКАЛЬНИ ТЕАТРА КОЛЛЕКТИВАНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ

Нохч-ГIалгIай АССР хьаяь 60 шуи Нохч-ГIалгIайче шуй лоIамагIа Россена юкъеяха 200 шуи дизар дезде кийчлуча хана лакха исполнительски говзал хьахьокхарахи республике бахача наха культурни гIулакх деча боккха болх барахи Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла **Къулбаседа-ХIирий пачхалкхен музыкальни театра коллективана.**

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Х. БОКОВ.**
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Н. ПРАВЕНЬКИЙ.**

гор. Грозный,
1982 шу, 28 июль.

ХЬАЙБАЙ БОАХАМА ЙОАКХО ЯЦ

Дукха ха йоацаш КПСС Нохч-ГIалгIай обкоме хиннача бюрос дийцар республика хьайбай боахаме долча цIенхаштарча кхоачамбоацарех лаьца. Цига белгалдаьккхар «Iан замалахьа хьайбаш дика кхабара, 1981—1982 шерашка республике хьайбай продукци дукхагIа яккхара а кийчъяра а де деларех» бола 1981 шера 12 октябрера КПСС обкома бюрон Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Советон тIайийца соцам кхоачашбелга во лелила. Къаьстта эсала леладу ия гIулакх «Чечено-Ингушвино» объединене. Укх дешошка тко хилар «Чечено-Ингушвино» объединене чуйоагIача Малгобекски района «Сагопшинский», «Кавказ» яхача совхозашка хьайбаш леладара гIулакх миштта вIаштIехьдаьннад хьожаш.

«Сагопшинский» совхоза хьайбаш леладераша цхьайтталагIча пятилетка шоллагIча шера хьалхарча ах шера декхарийла бар пачхалкхенна шурах 205 тонн шурех 10 тонн дулх дIаелада. Цу декхарах лоархIабаш бар хьайбаш леладераш 100 тонн шурех 11 тонн дулх мара пачхалкхена доахка [illegible]. Уккхала [illegible] 100 тонн [illegible] 11 тонн шура бахача [illegible] хьайбаш йола [illegible]. Миштта [illegible] кхоачамбоацар?

Беррига бокъ совхоза хьайбаш леладераш а бац. Укх шера беттаж 450 етт хила безар боахаме. [illegible] долча доахана лаьрхIа отталай шера шура дIачулара план а. [illegible] фермера [illegible] 160 етт мара бацар совхоза.

Укх шера дукхагIа [illegible]

та юкъе ия лазар дIахо ца даржийтар дукха оаха май бетта Г. Ахриева цIерагIча «Советский» яхача совхозашта дIабелар цамогаш хиина 220 етт. Доахаш кхача боахамашка дIаденна дале а паргара шура яаккхара план хIанза а тхона тIалатт.

Тхога бе доал «Чечено-Ингушвино» кулгалхоша «Сагопшинский» совхозера цамогаш бола 220 етт Г. Ахриева цIерагIчен «Советский» яхачен совхозашка дIадала бокъо еша приказ. Цу тIа хьоадаьлац цунга хьежжа совхоза укх шера шура яккхара отталь план хуннарах. Объединене, района кулгалхой декхарийла бар «Сагопшинский» совхозера цамогаш дола доахан кхача боахамашка дIадала соцам баьна хана цунга хьежжа шера пачхалкхена шура дIачулара отталь планаш хуннара хилам бе а. Цул тIехагIа [illegible] хунпалени хIама дац.

— Оаха тхоай объединене а, района а кулгалхоша [illegible] совхоза укх шера шура яккхара план хунна дехаш, — яхаш, [illegible] Хаматхана — [illegible] цунах [illegible] дола деналлац тхона.

Нитта, района штаб гулдула [illegible] Г. Ахриева цIерагIчен «Советский» яхачен совхоза кулгалхоша [illegible] хьайбаш леладераша пачхалкхена шура дIачулара [illegible] «Сагопшинский» совхоза [illegible] бахийта болаш хул.

Цунца цхьана, «Сагопшинский» совхоза кулгалхоша цхьа беррига бени дIабаьнначара пайда хулдац. Ма дарре дийцача [illegible]

хьайбай боахам цу тайпара хьалашка дIакхоачабаьраш уж шоаш ба.

Хьайбай унахцIенонта хьажар пайдане а леладе доагIаш а гIулакх да. ХIаьта «Сагопшинский» совхоза кулгалхоша дьийча бесса цхьан дийнахьа деш хIама а дац ия. Дикача дас хIара дийнахьа а хаддаза а терко еш леладу хьайбай унахцIенонна тIахьожам лоаттабара гIулакх. Таханара сурт совхозе отталгдацар, нагахьа санна укхаза лазарш кхача хьайбашта вьве дIадарбаргдоагIаш цамогаш дола доахан шой ханнахьа хьакъоьстадеш хиннадалара. Цу факто кьайгта хьахьох ветеринарни болх ферме геттара по леиилга.

Хоаш ма дий ахка хьайбай продуктивность эггара лаккхагIа хул ха йола. ХIаьта аьлча цу хана укх мошача доакъарца шорта [illegible] торо хул. Цхьацдаьдад, гIулакх нигта деладе а хIана дийнахьа хIара IаттагIара 6 килограмм мара шура яьккхац совхозе. Нагахьа мара оц бац 7 килограмм дуц. Цул совгIа, [illegible] хьоанад а. [illegible] долаш совхозе хIара дийнахьа пачхалкхена дIачудуча 1150—1300 килограмм шурех дачени [illegible] 830—900 [illegible] грамм мара хилац. Шурий хьашиал дертта хулхьар, [illegible] концентраташ [illegible] доакъар [illegible] доахан [illegible]

— ДукхагIа [illegible] доахан [illegible] шура [illegible] — йовк доярка Дудова Мовле — Цудухьа дукха шура лац цар.

Мовле яхар бахьан чура [illegible]

фух долча доахана дерттIа доал дича дукха шура лу. ХIаьта, бакъдар аьлча, духхьашха дехкача доахангa дерттIа Iунал де ца харах Мовлена бехк баккха йиш яц. Цхьа шу мара дац цо доярка болх бу. Ия санна къона, укх шера мара балха бахкана ба цу ферма дукхагIбола доярчаш я. Цудухьа духхьашха дехкача хьайбашта деш дола Iунал миштта хила деза царна дIа ца хьехар бехк совхоза специалистий а балха йоккха опыт йолаш болча доярчий а ба.

Ала доагIа доаркаша халемох цар бехктокхам айбара, болх товбара тIадерждаь укх шера совхозе керда веначча керттерча зоотехника Боков Хаматхана цхьадола гIулакх чанхлаха гIертнлга. Нитта, вIаштIехьдаьккхал цо доахан дийнахьа кхола детталга.

Доаркашта доагIа алаш [illegible] гIулакх ферме лаьрхIа вIашагIъяхий шура [illegible] лаборатори. [illegible] хьайбаш [illegible] хIара дийнахьа [illegible] Ия [illegible] хьайбаш [illegible] Iаттара [illegible] доакъар [illegible] доахан совхозе 800 [illegible] совгIа укхаза 8200 [illegible] 700 тонн [illegible] 800 тонн [illegible] мара [illegible] совгIа [illegible]

даьзац баьца витаминни хьоар Цу кхоачамца дукха гаьна гIоргбац совхоза хьайбаш леладераш. Доакъар кийчдара гIулакх дIахо нитта мара дIа ца хьой тIалоагIача шера планаш кхоачашъе карагIлоале тамаш я.

Тоеш яц ферма хьайбаш чулатта помещенеш а. Еррига транспортераш, кхыйола механизмаш мукх а йиа латт. Доахан аьханарча лагерашка дIадигачул тIехьагIа месацара уж тоа а нь мукхаргйоацаш царна машен дантта хьакха?

Лоаца аьлча, хьайбаш леладечa дегIадоаллара кхоачашде долаш дукха гIулакхаш да цу боахаме хIанз я. Торонаш «Сагопшинский» совхозе кхычнахьа леха ца езаш шортта я. Эшар да царех ница пайда эца хар, шоай бехк нийса вIаштIехьдаьккхар.

Укх шера хьалхарча ах шера пачхалкхена шу ра, дулх дIаддара планаш кхоачашъяьяцар «Кавказ» совхоза хьайбаш леладераша а. ПланагIа доагIаш 31 тонн шура, 11 тонн дулх кхоачашъяцаш [illegible]. Ия кхоачамбоацар кийчлелар хьашйм фу тоаде ра, доахан дебадара болх доттIа чакхбоккхаш ца хилара бахьан дац. Геттара ца вIаштIехьбаккхад цига хьайбашта [illegible] [illegible] доахан [illegible] фермера доахан [illegible] тIахьа [illegible] дола доахан. Ия гIулакх [illegible] белгалдоаккхий хилар мара доахана дарда [illegible] ма дац совхоза кулгалхоша. Доаркашта, скотникашта нар дертта бола бергахта хьабайе вIаштIехьлахкхадаш. Жаза бу шурий, долча дикал а самкьакхар дукха [illegible] бола.

Да веларгвоацаш да шурий ферма санитарни хьалаш а дулх доахар планаш кхоачаш. Совхоза пачхалкхенга ца яра бахьан а гучадаккха хала дац. Ия да дукха дикка тIаккхеттаца доахан ца кхабар. гIишла доаллаше а пачхалкхенна дIаталаш хилар. ТIехьабиса оарцагIбьанна бале а, цу гIулакха тIехьарча хана уйла е бола бенаб боахама кулгалхой.

ТIайоагIача хана хьайбай продукци лакхъяра перспектива йий хIана совхозе? Цу хаттара жоп а дуй совхоза директора Попова, кхоачамбоацараш къайла а ца хьоа аьлар:

— Перспектива дукха я ала йиш яц. [illegible] тIеччара доакъара оаз. Нох топан кийчъяь [illegible] зикал во я. Ча план 2000 тонн йолаш 490 тонн мара кийчдаьяц. [illegible] АВМ яха агрегаташ [illegible] кIеззига кийчлаь баьца витаминни хьоар [illegible] тонн.

Цул кертера бахьан [illegible] доакъар кийчдара гIулакх [illegible] йола йоакхо ца яр [illegible]. Хоаш дац цох [illegible] хIанз аьлча укхаза [illegible] кхача боахамашка [illegible] доакъар кийчдара [illegible] вIашагIлоале [illegible] хIара [illegible] Къамеcтел [illegible] болаш [illegible] гIулакх [illegible]

Из гIулакх [illegible] а доахан ха я [illegible] доакъар кийчлара болх дола [illegible] баьккхача боахамашка [illegible] опыт Iомае, ия санна балха юкъейоалле [illegible] боахама кулгалхой.

А. ГАЙТУКИЕВ,
Нохч-ГIалгIай АССР халкъа тIахьожама комитета инспектор.

А. ШАДИЕВ,
«Сердало» газета специальни корр.

КПСС XXVI СЪЕЗДА РЕШЕНЕШ КХОАЧАШЪЕШ

КЕРТТЕРА ЛОСТАМ—ПРОИЗВОДСТВА ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЛАКХЪЯР

МЕХКДАЬТТА ТIАКХЕТИЙТАРА ЙОЛА ТОРОНАШ

Толаме кхоачашъяьй Нохч-ГIалгIайчен мехкдаьттахоьда ерригача мехкдаьттен гази йоаккхача управлене а 1982 шера хьалхарча ах бетта планаш шоаш тIайiиа социалистически декхараш дерригача хьокхамашта, планал совгIа даьккхад 76.0 эзар тонн мехкдаьтта, 56.9 миллион кубометр газ, 1.8 эзар тонн газбензин.

Керттера тIеркам тIабахийтаб социалистически яхье бухсоццаш хьахулар лакха хилийтара, шерра лаьржай «Грознефть» объединене «ДIадоар ма хулла кIезигагIа а долаш ма могга дукхагIа даккха мехкдаьтта хIара скважина чура», «Ерригa скважинаш болх беш йолча фонда юкъе хилийта», «Мехкдаьтта скважинаш потоке яха» яхараш санна йола инициативаш. Къаьстта маьхе да чакхдаьннача ах шера мехкдаьттен гази лакхара планови задачеш тIайiйдаь социалистически декхараш толаме кхоачашдерашта юкъе керттерча профессех бола белхлой чубоагIа лохехьара производственни коллективаш дукхагIа хилар.

1982 шера мехкдаьттен гази лакхара производственни программаш кхоачашъяра доагIаш дола организационно-технически гIулакхаш чакхдаха лаьрхIад «Грознефть» объединене структурни подразделенешна. Духхьал укх шера ях беттен ах беттен 70 процентага кхоачаш чакхдаьхад уж гIулакхаш. Цу юкъа бурув а теха болх бе йоаллийтай ерригнеша лур лаьрхIача 28.5 эзар тонн мехкдаьтта луш йола 14 скважина, планах лаьрхIа хиннараш 10 йолча. Планах лаьрхIа хиннараш 7 йолча эксплуатаце дIачуеннай болх ца беш лаьтта 9 скважина. Цар лу дерригa мехкдаьтта 1.3 эзар тонна боараме да. План 101 йолча капитальни ремонт лай 105 скважинана, из бахьан долаш тIаккхийттад 10 эзар тонн мехкдаьттеи 3.6 миллион кубометр гази.

Мезозойски отложенеи мехкдаьтта тIоавашта эффективни искусственни воздействи яра — хий чудахийтара наькъаца тIоанашкара давлени хьаллоаттаяра чотах тIаккхийттад 1301 эзар тонн мехкдаьтта.

Мехкдаьтта хьадаккхара интенсификаци е лаьрхIа шу доладелча денз 735 геолого-технически гIулакх чакхдаьнхад «Грознефть» объединене, из бахьан долаш хьадоаккхача мехкдаьттана тIаккхийттай 44.3 эзар тонн. Эггара эффективнегIа хиннай, уж яр бахьан долаш тIаккхийтта цIена мехкдаьтта 15.7 эзар тоннага кхаьча, фонтанни скваженай призабойни зонашта яь нефтекислотни обработкаш. Ишта, 87 — Брагуни скважина обработка яь караерзаеш а болх беш йолча 64.09 — Эльдарова скважинаш караерзаеш а тIаккхийттад 30—40 процент мехкдаьтта.

Лаьттан кIалхара оборудовании призабойни зонаши асфальтно-кIуний веществаех цIенъяра шу доладелча дена раствора бензол-бутилови фракцеси бутил-толуольни фракцеси 33 обработка яро тIатехад 1874 эзар тонн мехкдаьтта.

Цу тайпара йола обработкаш ю керттерча даькъе хьадоаккха мехкдаьтта дуккхача боараме нефальтенови кIувнаши парафинаши доихкаш долча Правобережнерча, Брагунерча, Ястребинерча, Минеральнерча, Андреевскерча, Хали-Керта тIерча, Эльдароверча мехкдаьтта доаллача моттигий мезозойски отложенешта.

ДIахо деш лаьтт кIоаргга тIоанашка доахкача пайда ийцача серни кислоташа призабойни зонана мел воздействи ю хара дола промыслови тохкамаш. Яь чакхъяьннай 14 обработка, эггара эффективнегIа хиннай «115—Ястребиная», «109—Эльдарово» нагнетательни скважинашта яь обработкаш.

Карарча шера мехкдаьтта доалла керда ши моттиг хьайийлай тха объединене бурувдеттараша: Арак-Далатарекарча мехкдаьтта доаллача моттигера. 19 — Арак-Далатарек скважина тохкаш хьадаьнна мехкдаьттеи гази промышленни приток лоархIаш да. цунах йоал оидда сероводороди углекисли гази. хIаьта Къулбасела-Брагуниски (скв. 80 — С.-Брагуни) мехкдаьтта доаллача моттига лакхерча мела продуктивни тIоа хьабеллаш мехкдаьтта а газа а низ бола кIеж техай. Скважина къайлар, эксплуатационни колоннаца обсадка йир. хIаьта хIана укх сахьате эксплуатаце дIалла кийчъеш я я. Даха шу чакхдоаллаш хьайиллар Ханкальскера керда мехкдаьтта доалла моттиг. Скважина 1 — Ханкала караерзаеш лаьар дийнахьен бус 500 тонн а луш йола боккха низ бола мехкдаьтта кIеж.

«Грознефть» объединене гIишлонхоша де мел дезар ду из скважина бокъонца эксплуатацена кийчъяра а цуй продукци Октябрьски мехкдаьтта доаллача моттига ЦСП кхоачалра а. Юллаш латт 300 мм диаметр а йолаш йола 40 километр йIаьха нефтегазопровод. Скважина йолча районе хьалъеш латт мехкдаьттан гази дебит йистара йола индивидуальни сепарационни установка. Уж дерригa балхаш даь чакхдала дезаш да укх шера август бетта. хIаьта скважина 1 — Ханкала болх бе йоалийта лерхI мехкдаьттан газови промышленноста де тIаккхоачаш — укх шера 5 августа.

1982 шера дIахо хьоргда «Грознефть» объединене мехкдаьтта доаллача моттигашка йIаьхха хана денз разработка еш латтача Каргано-Чокракски тIоаний опытни участкашкара хьадоаккха мехкдаьтта алсамдаккхара йола керда методаш юкъеххулара балхаш. Царна чудоагIа ГIойтIа-Корта йолача мехкдаьтта доаллача моттига XXIII-ча тIоана лакхача давленеца газ чуахийтар. Планах чуахийта лаьрхIа хиниа газ 38.0 миллион кубометр хиннача Iочуахийтай 53.4 миллион кубометр. из бахьан тIаккхийтта мехкдаьтта 30760 тонна боараме да. Цул совгIа, чакхдоаккхаш да Къулбехьен Вознесенска XII—XIII тIоанашкеи Старогрозненски мехкдаьтта доаллача моттига VII линоа X тIоанеи Iи чуахийтар. хIаьта ишта Старогрозненски мехкдаьтта доаллача моттига XIV тIоана хии раствори щелочи чуйохийтилгеи. Керда методаш юкъейоалларагIа 6 бетта тIаккхийтта мехкдаьтта 33750 тонн да.

Пайда процессаш кхоачашъярал совгIа дIахо дийхьад хьадовла мехкдаьтта сордаккхара йола керда объекташ пайда ийцача бакъахьа хила тарлуш йола методаши йоазара а кийчъяра а балхаш. ХIана дай доалаш латт «Малгобек — Вознесенски» мехкдаьтта доаллача моттигерча опытно-промышленни полерча залежа тIоанашта юкъе цIи лотаярца воздействи яра балхаш.

ХIанзе а монтаж а як пуско-наладочни балхаш дара дIаенний ОВГ-2 установка, кхоачашдаьд хьалхарча опытни полена обустройство ерга. ДIахо деш латт 1982 шера кхоалегIча квартале объект болх бе йоалийтара дола балхаш.

Лакхе дийцараша хьагойтача тайпара Нохч-ГIалгIайчу 11 пятилетке хьолоаккха мехкдаьтта сордоаккхилга дувца дезаш дац. хIана аьлча углеводородни бийдола дэлаций проблема вайнига таханарча дийнахьа йиэла къовстальц, цул совгIа ийслуш уж дIаяхара цхьа пятилетка ийша IергIйоацаш цIенхаштара хилониш я я. Вайна хIана дика хоьш дола керттердар да, дIахо вай гIулакх леладе дезаргдолз углеродаш (мехкдаьтта, конденсат, газ). 6000—8000 метр кIоаргачара хьалхэ езаш а дуккха сероводородн углекислотан йоаллаш а хилар. ХIаьта цо дIадехаргда антикоррозийни исполнени йола йоккха давлени температурен лоалуш йола даймехка производства оборудовании материалаши хьяр. Уж дешаш къестадара Iалаьмате дукха капиталовложенеш е езаргъа. Цхьабакъда хьалхxе а ала йиш йолаш да цу гIулакхага дIадехар лоацача хана массехказа юхаметта оттаргда вьнна.

Чакхдоаллаш белгалдаккха деза, хIана мелла организационни а технически а халонаш ийслой а. «Грознефта» объединене коллектив уж дIадахара ший низ кхоберг боацаш хилари хIаьта КПСС XXVI съезда решенешка хьежаш вай мохк доагорна Iалашбеча цо шийгара доагIа даькъа лоацарг хилари. Лакхача къахьегама толамаша накъагIоргья из СССР хьахиниа 60 шу дизара сенна, ишта Нохч-ГIалгIайчен автономе 60 шуи нохчийн гIалгIайн халкъаш шоай лоIаматIа Россеиа юкъедaха 200 шуи дизара.

В. ФУНТИКОВ,
«Грознефть» объединене отдела начальник.

«Грознефтьразведка» [illegible] СССР 60 шу дизара [illegible] Сардалов Юрий [illegible]

СУРТА ТIА: Ю. Сар[illegible]ов.

[illegible] ХУТАЕВА сурт.

Бизза пайда ийбу кхоачамех

Нохч-ГIалгIай гIишлон управленена чуйоагIача УМС-1 болхлоша шерри социалистически яхь йоаржаьай производства эффективность лакхъяра. Цу даьнъа дукха балхаш ду цар къахьегам вIаштIехьбаккхара хьакъехьара дикагIйола методаш производствана юкъехкувлаш, балха юкъе йа кхухьа гIишлон материалаш ма могга кIезигагIа хилийтара, техникана дика доал дара. Цудухьа вIаштIехьдаьнна цар гIишлон механизмехи техникахи пайда оацаш дика толамаш дiха.

УМС-1 коллективо, цун участкаша доахаш дола толамаш дика хилар дувзадена да ухкала организационно-технически мероприятеш чакхъяхарна. ГIишлонта механизаци яра йолча управленено чу мел йоагIаш йола механизмаши специализировании участкашка я. Масала, № 1 йолча участки массе а тайпа йола экскаватораш хьежаю Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене ерригача йийтта генподрядни СМУ-неи ПМК-неи. УМС-2, шиш гIишлон участкана. Цу лаьхе цIераш мел яьхача гIишлон организацешта бульдозераш лоаттаю № 4 йолча участка, автогрейдераша, автокатка, компрессораша уж Iалашъю йиъагIа участка, автокранаца уж Iалашъеш яр я № 5 йолча участки коллектив.

Механизаце участкашта специализаци яро торо хилийтай механизмашта еш йола ремонт дикагIа хилийта, царех дикагIа пайда ийбе, машиний паркага дIалолаш дар лохде, технико луш бола пайда боккхагIа хилийта.

Массе а йолча участкашка йолаш я мел эшаш йола помещенеш, служебни, оборудовании (подъемно-транспортни, металл теда, кхьйола технологически оборудовании).

ГIишлон машинех, автотранспортах сиха а боагIача хьисапе а пайда эцара боккха лоархIам болаш гIулакх да дика вIаштIехьаьиниха диспетчерски служба хилар.

ГIишлон хьалъеча машинех пайда эцара эффективность лакхъяра боккха лоархIам болаш гIулакх да технически гIулаихош делга ийса вIаштIехьдаккхар, плановеи йоацеи аварийни ремонташ кIезигагIа хилийтар.

УМС-1 йолаш я механизмашта, цар уллашта, двигателашта капитальни ремонт яра лаьрхIа йола барxIлагIа участок. Из даим Iалашъяь хул уллаш, оатхалаш юха меттаоттаира йолча оборудованеца, массеха а энергьи аьнна хетаи йола оборудовании, двигателаш, машинаш а хул цига.

ГIишлон механизмашта ремонт яра йола база Iалашъяь я стендашца, металлообрабатывающи оборудованеца, сваркаца, монтажно-демонтажни балхаш дара йолча приспособленешца, бокъача стационарни крановш боахамца, электрооборудованега хьажара йолча оборудованеца, кхьчарна. Линешка, объекташка гIишлон-монтажни балхашта технически гIулакх дара пайда ийбу механизированни комплексех — «летучкех», цига гIулакх деш ба участкашкара башха-дика специалисташ. Балха хана геттара кIезига механизмаш болх ца беш латтаргйолаш гIулакх хул цунах. Уж ерригa мероприятеш ший ханнахьа чакхъяхаро боккха пайда бу производствани, дукхагIа хулийт балха араювла машинаш.

Уж дерригa балхаш кхетамца вIаштIехьа а даьха къахьегачи УМС коллективо укх юбилейни шера хьалхарча ах шера задани 135 процент кхоачашъяьй. Планал совгIа итташ эзараш сомий маьха балхаш даьд.

Къаьстта дика къа а хьегаш, шоай декхараш даим тIехкхоачашдеш бола башха-дика специалисташ кIезига бац УМС-1. Царех ба бульдозеристаш С. Хутиев, Ю. Бобровский, экскаваторшикаш У. Магомадов, Н. Уримгаев, машинист Т. Рехтин, компрессорщица Е. Ткаченко, слесараш Н. Лазько, Ю. Суворов, кхы дуккхабараш а.

УМС-1 коллектив зог тийша я СССР-ея Нохч-ГIалгIайчен автономен сийлахьча юбилейи сийна тIейiйна декхараш тIехкхоачашдергхиларах.

Ю. КРУГЛОВ.
Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене УМС-1 керттера инженер.

Укх деношка хайпа дикка хьалха эксплуатаце дIаденнача 88 квартирий цIа хьалдеча дика къахьийгад СМУ-8 чуйоагIача Богатырев Махьмад керте латтача участка А. Флигеля кулгалдеча бригада штукатураша. Социалистически яхье хьалхе а латташ шоай смени нормаш 30—40 процент тIехкхоачаш а еш хьадеча балхий дикал лакха йолаш къахьегарца белгалбаьннаб укхаза дикагIйола штукатураш Д. Даутмерзоева, А. Бексултанова, Л. Калочникова, С. Казиева. Уж шоана гу **К. ПЛИЕВА** даьккхача укх сурта тIа.

Цахаддаш гIишлон-монтажни балхаш а деш хьалъеш латт Н. Анисимова цIерагIча Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе ЛЧ-24 яха керда установка. Цунна монтаж еча хьинаре къахьегачарех ба лакха гонзал йола газосварщик Гречкин Викторий монтажник Баширов Камаий. Уж шаккхе а тIехдика специалист ба, хьадечун дикал лакха а йолаш кхоачашду цар дерригa а балхаш.

СУРТА ТIА: В. Гречкин (аьрдехьарвар) К. Баширов.

З. БАТЧАЕВА сурт.

ДЕ ЛАЬРХIАР КХОАЧАШДАРА

Iилманеи техникаьеи кагIдаьннараш, хьалха латта опыт юкъейоалаяр, производства резервахи экономически стимулехи пайда ийбар — уж да, завода коллектива хетачох, цхьайтталагIча пятилетка шоллагIча шера тIайiйца социалистически декхараш кхоачашдара къоастаде дела овлангара дешаш.

Июнь бетта тIехьарча деношка рапорт делар прибораш ераша ах шера план кхоачашъярах. Планах лаьрхIа хинначул совгIа арахийцай 60 эзар сома маьха продукци.

Нагахьа санна тIайiйцача декхарий кIийлен тIара пункташи хьалхарча ах шера хьокхамаши вIаши ийсдича, гуш да коллектива гIулакхаш дика делаш хилар.

ДIадахача шераца ийсдича дикка дегIаенай къахьегама овсарле, дукхагIа арахец продукце керттера тайпаш. Материалаш кхояра, прогрессивни технологи юкъейоалаяра, чурча резервах пайда эцара чотах планах лаьрхIа хинначул совгIа арахийца культурно-бытови тотонараш 5 эзар сома маьха да.

Ах шера задани кхоачашъеча эггара доккхагIа даькъа лаьцад И. П. Гребнева, И. М. Головина, В. А. Галича кулгалдеча цехий коллективаша.

Социалистическа яхь тIатIа шерлуш, низ болаш латт тха заводе. Из чакхйоал «ХIара балха дийнахьа хьадер дукхагIа хилийта!» яхача девизагIа. Ерригача цехашкеи отделашкеи толаме дIахохьош я СССР хьахиниа 60 шу дизара, Нохч-ГIалгIайчен автономе 60 шу дизара, нохчийи гIалгIайн халкъаш шоай лоIаме Россеиа юкъедaха 200 шу дизара сийна йолаеина вахта.

Толамаш эггара лакхагIа да ВЛКСМ XIX съезда цIи лелаеча электромонтажни участка, № 7 йолча цеха П. Н. Макаров керте латтача комплексни бригада, А. Т. Яковенко кулгалдеча гальванишний бригада коллективий.

Дика кхоачашду шоаш тIайiйдаь социалистически декхараш къонача специалиста Н. С. Гетманова кулгалдеча смена болхлоша а. Июнь бетта итоех каркасо-кийчой цехе хьалхара моттиг яьнкхий цу коллективо.

Дика вIаштIехьбаьккхаь хьалхарча ах шера цецй болх цу цеха 700 килограмм совгIа болат кхоадаьна Л. Н. Болдырев керте латтача металл тедарий бригада.

Прибораш ераи теркам кхаьстта тIаoзаш я «Производствени участка [illegible]» «Профессии [illegible]» [illegible] Н. Н. Фомина, [illegible] М. Костоев [illegible] Н. Н. [illegible] Р. А. [illegible]

[illegible]

шера лаьрхIа тIачIйдача социалистически декхарех завода новатораш. Цар производствана юкъейихьай шовзткъе итт гаргга рационализаторски предложени. кхоьаьд завода 80 эзар совгIа сом.

ДикагIа лаьрхIай В. А. Золотарева, Г. А. Харитонова, А. Н. Дунаева, Ю. В. Лунина рационализаторски предложенеш.

Керда техникеи технологии юкъехувлара никъ а лаьца болх беш ба прибораш ераш, ишта мара прогресс хила йиш йоацилга хов царна.

Шу доладелча денз балха юкъейоалаяьй шоай производства резервах дикагIа пайда эцара, экономе режим чIоагIъяра тIаерзаяь а 290 эзар сом совгIа экономически эффект еина а 60 совгIа предложени.

Цу даькъера балхаш дIахо деш латт. Кийчъяьй опытни моделаш. хьаьй Эр-620К-1 электрофотографическа аппаратий аргIанара промышленни парти. Техническа занношка диллача дунен образецел хIамма а эшашагIа ах уж. Модернизаци еш латт серийни машинашта — ЭР-620-К эр-420. Цу электрофотографически аппаратех прибораш ерий доккхалде йиш йолаш хIама хургда.

Социалистически яхь йоаржаяра из аргаьккха толяра, хьалха латта технически технологии юкъейоалаяра, чурча ресурсех пайда [illegible] Черноречненскерча [illegible]

[illegible]

А. ЗАЙЦЕВ,
«Электроприбор» завода [illegible]

БУРУВ СИХА А АВАРИ ЙОАЦАШ А ТОХА

КПСС XXVI съездо тIайiйцача «1981—1985 шерашна а 1990 шу тIаккхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальни дегIаахара кIийлен тIарча лостамаш тIа» къаьстта теркам тIабахийтаб мехка топливо-энергетически комплекс дIахо дегIайоалаяра. Массенна а хоьш да мехкдаьттан газови промышленность Iалаьмате боккха лоархIам болаш хилар.

СССР хьахиниа 60 шуи Нохч-ГIалгIайчен автономе 60 шуи, хIаьта ишта нохчийи гIалгIайи халкъаш шоай лоIаме Россеиа юкъедaха 200 шу дизаро сийна лаьрхача социалистически яхьа юкъе а [illegible] «Грознефть» объединене бурувдеттараш бурув тохара [illegible] 1982 шера 20 июне [illegible]

[illegible]

арахи лакхача давленеца газ чуахийтараш массехк скважинана бурув тохаш латт.

Лакхерча мелови юкъерча шерашна углеводородни бийдал лохара сиха бурув а деттаи скважинаш йоах Белореченски Предгорненски майдаш тIа.

ЦхьайтталагIча пятилетка планаши социалистически декхараши толаме кхоачашдара тIаIерта бола беш я бурув деттара балхий Октябрьски управлени. Ер шу доладелча планах яьха лаьрхIа скважинаши бархI йолча ийсабена бурув тоха болабеннай бурувдеттарши. Планах тоха лаьрхIар 19100 метр йолча сиха бурув техад 19820 метр, план 103.8 процент кхоачаш а еш. [illegible]

[illegible]

25 процент лохъярии «Грознефть» объединене бурув деттача бригадашта юкъе аьркача социалистически яхье толаме даькъа лоацаш я. Управленена чуйоагIа дуккха бурув детта бригадаш я «Сарахинаш хьалъяра шина ма могга лоаттияра» яьркача социалистическа яхьа юкъе даькъа лоацаш. Цу гIулакха яхье баьшйоазашта юкъе хьалха латт Н. М. Козлов, Н. Г. Стеблецов, Н. Н. Мегрябов керте бола бурув детта бригадаш. Цхьабакъда, управлене дуккхача подразделенешй а бурув деттача бригадешй а балха [illegible]

[illegible]

зически прибор чуйлтар, 1-Белореченски — бурильни турбин замковой хоттар экхар, 77-ГIойтIа-Корта — бурув тохара IочуйохIйташ хиша инструмент дIалацар.

Цу лоарешта лача аваридо хьахьекхар, технически ба хьацех хиша авари дуккха нагI мара царна юкъе ца хилар. № 1 Белореченски буровой дукхача хана денз болх беш хьайоагIаш хилара. На диллахьар импортни турбин. № 3-Малгобеки Акcаши № 77-ГIойтIа-Корта скважинашка аварешI хиша яр на болх беш хиннараша шоай гIулакх теса дезадеш хиша хилар бахьан долаш. Уж ши авари хьача 163 сахьат хьа а сира 1087 сома боараме зен я хилар. [illegible]

[illegible]

[illegible]
Октябрьски УБР на[illegible]чальник

КХОАНА — МАШИННАЬКЪАХОЧУН ДИ

ЦIЕЙНА—КЪАХЬЕГАМА СОВГIАТАШ

1982 шера 1 августа болата наькъий болхлоша 47-гIа белгалдоаккхаргда шоай традиционни профессиональни цIей — машиннаькъахой Еррисоюзни ди.

Партен правительствин хьалхадда йоакхо яр бахьан долаш, Iилманхой, специалистий, болхлой низаща хьадаьд халкъа боахама низ, бола дакъа — Советий Мехки машиннаькъа транспорт, хIаьта хIанз машиннаькъий сийлахь-йоккхо держава я хинна дIаэттай СССР. Болата наькъаш технически кийчдар боарам бовццаш лакхденад. Аьлча кхоачам ба, машиннаькъашта еча электрификаце сухалга диллача меттел, из гаьнагIа ярга диллача а 1958 шера дена СССР-о дунен тIа чIоагIа хьалхара моттиг лоацаш хилар. Электрификаци яь пай машиннаькъаш хIанз 43,7 эзар километр дIаьха да. Из хул ерригача йоIахалах 30 процент гаргга.

Болата наькъаш дегIадоаладеча кIезига дакъа лаьцадац хIанз а лаьац грозненски машиннаькъахоша. Дукха доаькъош долаш йола, кердагIча техникаца кийчъаь чоалхане предприятий я отделени. ВЛ-80К яхача серех долча Iалаьмате экономични электровозащен 1000 тоння низ болаш йолча тепловозащен дIа-хьа кхухь халкъбоахама мохьаш. Стрелкаштен сигналаштен электрически централизаци, автоматически блокировка, маневраш еш долен поездаш дIа-хьа кхувлен локомотиваш лелача парке чIоагIа кхайка радиобувзам, диспетчерски централизаци а яь кийчъаьй станцеши перегонаши. 673 километр бIаьхача наькъа ашкабетонни шпалаш яхкай, хIаьта 575 километр никъ стыкаш йоацаш ба. Цо торо хилийтай поездаша сахьата беча наькъа сухал 100 километрга дIакхоачаc. Болх беш автоматически телефонни устройстваш я станцешка: Грозный, Гудермес, Кизляр, Артезиан, Червленная-Узловая.

Отделене я мехкдаьтта продукташ чуювтта Грознера йоккха грузовой станци а сортировочни балхашта лаьрхIа наькъа тIа эггара йоккхагIа йола Гудермесера сортировочни станци а.

Мехкдаьтта продукташ чуювттара цистернаш кийчъю керда хьалъяьча, уж хицаIанарца юлача Червленная-Узловая яхача станце.

Харбазаши пасташи дIахьа кхаьхьара Зензели яхача станце хьалъяьй харбазаш тIаювтта вагонаш юла пункт, хIаьта сезонагIа цигара дIадохнит 12 эзар совгIа вагон.

Кастта талхаш дола мохьаш Iалашдара АРВ яха вагонаш тоаюи кийчъюн пункт я Гудермеса станце.

Мохьаш тIадуттара-Iодоассадара балхашта механизаци яра боарам хIанз 98 процентага дIакхоачабаьб.

Тахан, профессиональни цIейна даха ма довгIара накъадехар духьа шерра социалистически яхь йоаржаьнча хана, оаха рапорт лу: керттерча даькъе тхоай декхарех тхо лоархIадаьд. ШоллагIча квартале тIаийцача социалистически декхарел совгIа дIаяхийтай тайп-тайпара халкъбоахама продукци тIайола дукхха со ставаш, хIаьта июле кхоъ хьы а йохийтаргья. Республикерча 13 предприяте лоацаьй мохьаш тIадутташ вагонаша сайца латташ йоахо хаваш. Царех я Гудермеса станце 2 сахьата из лоацаьь «Сельхозтехникен» 1 сахьата лоацаьь консерни заводи, кхыараш.

«ХIара вагона — эффективни оборот» яхаш дехна я йолаш машиннаькъахоштен промышленни предприятеш юкъе шерра социалистически яхь а йоаржаь июле кхоачашъьй мохьаш тIадоттара цхьы операци кхоачашъеш вагонаша сайца латташ йоаккха ха, хIаьта отделени бIарчча хьайначча соахкарчул товбеннаб из болх. СихагIа гобахийтаб цистернашка шоллагIча кварталец июлен. Толаме кхоачашъеш я деннен бийсанен юкъера лаьрхIача электровози балха оасарле лакхъяра задани. ШоллагIча квартале мохьаш дукхагIа дIа-хьа дихьал мохьаш кхухьача поездаша, хIаьта июле — 60 эзар тони гаргга.

Хьалха латтача диспетчераша Iалашду доагор тIадола поездаш хьалхагIа дIаухийтилга, аьссача ахвагонашен цистернашен деннен бийсанен 1000 километрга кхоачаш маршрутни сухалга ниъ белга. 87 процентага кхаччалца долча мехкдаьтта мохьашта маршрутизаци лый, вешта аьлча соахкарчул дукхагIа.

Лакхъенний поездий технически сухал а: нагахьа санна шу хьадоладенначa юкхье из сахьата 42,9 километр хиннале, шоллагIча квартале — 43,1 километр.

Машинникъ технически вIаштIехьа лелабара болх тоабаьб. Вокзалашкен поездаш тIеи пассажирий гIулакхдара культура лакха йолаш гIулакхаш даьд 311 эзар пассажира.

«ХIара балха дийнахьа хьадер дукхагIа хилийта!» яха грозненски химикашен прибораш ерашен, «ТIехьбусараш боацаш бе болх!» яха ростовчанашен дIадоладаь дика гIулакхаш хьал а лаьца лелаеча социалистически яхьа юкъе дакъа лоаш 17 предприяте, 240 цехо, 48 участко, 56 смено, 466 бригадо. Социалистически яхьа дукха ший формаш а хьахиннай отделене.

Поездин диспетчераша юкъе дIахо а яржаш латт эксплуатационни балха тIа толамаш дикагIа дахар духьа лелаю яхь-конкурс. «Со — диспетчер», «Хьайицачул дикагIа дIале» — дукхача локомотивни бригадий девиз а хинна дIаэттай. Гудермески локомотивни депо «ХIара операци кхоачашъеча метте материалаши запасной оатхалаши кхое, кхы юхаерзае езаргIоацаш кийчйий дIале продукци!» — дукха хьалхагIа дена ишта девиз а йолаш къахьегаш а толамаш доахаш я хьайоагIа Грозненски вагонни депо автоконтрольни пункта коммунистически къахьегама коллектив.

Дела мохьаш тIадола поездаш лелаяра московски машиннаькъахой хьалха латта опыт юкъейоалаяра тIаийца социалистически декхараш кхоачашдеш да. Шу хьадоладелча дена вIашагIа а слиа дIалхийтай дела мохьаш тIадола 5800 поезд, царех кхоккхи шишшен вIашагIа хетта — 300 поезд. Цу метода юкъе шоай кердадар а дихьад грозненцаша. Уж дешин къестадеча хьал халаттараш хьехьила къахьегаш, шой гIулакх дикха мах беш бола квалифицированни итташ къахьегамхой ба. Царех ба шоай станце поездаш вIашагIа хетташ бола Гудермеса станцера маневрови диспетчераш Горнова Светлана Ивановнаи, Слесарев Николай Михайловичи, цу поездашта «Зелени улица» хулийташ бухсонча станце уж поездаш юха вIашагIа йоахаш бола поездий диспетчераш, дела мохьаш тIадола поездаш лелара гIулакх дика кардерладь бола Гудермески локомотивни депора тепловозий машинистаи Ковалев Владимир Иванович, Гончаров Виктор Никонович, Фирсов Владимир Александрович, цар помощникаш Шамгунов Габдула Хакимович, Селивантьев Павел Васильевич, Яковенко Владимир Иванович. Шоашкара доагIа дакъа лаьцад цу тайпара поездаш лелаяра режимаш кийчъяьча Гудермеса станце машинисташа - инструктораша Погаев Георгии Хасан - бековичеи Мысовский Николай Михайловичеи, царна цхьана эксплуатаце дешашта локомотивни депо начальника заместителa Данковцев Николай Александровича а. Цу метода юкъьекхухьача кердадарех пайда эцаш мел бараш бийца ца валлал дукха ба. ХIанз йиъ-йиъ а пхиппха а вIашагIа хетта 15 эзар тоннага кхаччалца мухь хьош йола поездаш лелаяра керда декхараш кхоачашдеш ба никъбераш, локомотивщикаш, вагонникаш.

Тахан, сийлахьа цIей — машиннаькъахочун Ди гар такхаьчача хана, даьчун итогаш еш, дIахо де дезараш белгалдеш да тхо. ХIаьта де дезараш кIезига дац. Профессиональни говзал, керда, толашагIа мел дар майрра юкъехьахьар — ба тха отделене къахьегама гвардийн XI пятилетка шоллагIча шера цунна къалхашка латтача декхарех дика лоархIаергхдарах бола чIоагIа тешам.

Н. КУДИНОВА,
Къулбасседи - Кавказсен машиннаькъа Грозненски отделене планово-технико - экономически отдела начальник.

Доазол дехьара

БОЛГАРИ. ЦIи хезача Казанлыкски атагIа даьтта доаккхача роза лепесткаш чуэцаш латт. Дукха хана дена традици а хинна хьадоагIаш. Ма хиллара, «хьункъам» чуэцача хана укхаза доккха цIей хул: доахаш халкъа иллеш хул, «роза фестиваль» чакхйоаккх.

Казанлыкски роза цхьан бетта мара зиза даькха хилац. Лепесткаш гулъю геттара IуйрIийна, тхир доналехьа. ХIанз аьлча, бIайха малх хьежача хана цун хозача хьаьжана дIагIоргда зиздех доналле ах даьтта. ХIаьта цун мах доцо миьха иийсса лоархI. Цхьа килограмм розани даьтта даккхара кхо тони цIе лепесткаш е 6 тони кIай лепесткаш чакхъяха еза.

Роза алхха парфюмерии промышленноста лаьрхIа лелалаь Iац. Специалисташта гучадаьннад зизах чIоагIо дарба доалаш хилар а. Розах даькха хий пайдеболаш леладу аллергически лазарашта, жаммарий лазарашта, и. кх. дI. дарба деча. Шерра пайда эц розах даькхача экстрактах кхачан промышленноста.

ТАСС сурт. София-пресс —

ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА ЗАМЕТКАШ

МИЧА ЯХА ГIОТТАРГЬЯ «В-I»?

ВIашагIкхийттача Штаташка стратегически программаш, дукхагIча даькъе, президенташ дIобийлча а яхаш хул. Президенташ хувцалу, хIаьта стратегически программаш модернизировати а деш, эволюционизировати а деш, цецоаккхаш бола яхара низ гуча а боахаш, хувцалуча хьалашта тIа а тувкаш юхеюс.

Цу хьакъехьара корта болаш дола масал да «В-1» яха стратегически бомбардировщик хьаяра программа. Эггара хьалха эттар цу самолетах дола дош 60-гIа шераш декъалуш Джонсон президент хиннача хана. Цу хане а заявлени йир Пентагонерча «кераша» хIанз йолаш йола стратегически бомбардировщик «В-52» къа а елаI хIанзарча хано дIалехарашка хьежжа а нииъаьна. Амма Джонсон цу хана мукъа пацар, из ерригa уйла Вьетнамерча тIема тIалхийта вар. Цудухьа Никсона администраце мара къоастадииар керда бомбардировщик хьаярах дола дош. 1970 шера «Рокуэлл интернэшнл» яхача калифорнийски концернaга кхаьчар «В-1» разработка яра заказ. Цу хана духхьашха тIаэзар кердача самолето прессa терках — гучадаьлар, цу марках йолча хIара самолетага 100 миллион доллар гIоргхилар, из вIалла хаданза хIама дар цу хана, кхыметтал Пентагона масштабех а.

Советско - американски гIулакхаш тоадала доладелча, бомбардировщик йиъельча санна хеталуш дар, цунна разработка яра хьожадаь ахча хан-хана дIакхухьийте а. 1976 шера хоржамаш хилалехьа хьалхха, президента Форда, аьттехьарчарга ше хьаллацийта дагахьа сихдена решени йир из арахеца йолайойла аьнна. Цхьабакъда, ах шу даьннача гIолла Кьайча цIен кердача Дас Картера хийцар шолла хьалха хиначa президента решени. Картера дикагIа лаьрхIар махьа цул дарегIа а тIема гIойленагIа йолча а ткъамаш долча ракета программа.

1000 шера хоржамий кампани лаьттача хана, цIаькха а дискуссе юкъмоттиг хиле дIаотт «В-1». ХIаьта кхы цхьаькха шу даьлча «В-1» яха бIаь бомбардировщик хьаярах йола решени тIаэц президента Рейгана. 1982 шера цу гIулакхага дIадахийтара 2,4 миллиард доллари хIаьта 1983 шера дIадахийтара — 4,8 миллиард доллари дIа а дийхе.

ДагадоккхарагIа аьлча, ергбийн ергьлци яхаш дола хабараш дувцаш латташехьа, 280 миллион долларга кхоачаш лакхбелар бомбардировщика мах.

Официально рекламировать ду Вашингтоно кердача бомбардировщика «юхатеттара». Советски Союзо хьатехачул тIехьагIа цунна хIама юхатохара йола средство я яхаш. Из хьаянза дрrIоацаш я йоах, лаьттан букъа тIа базировани еш йола континенташта юкъера баллистически ракеташ, хи кIал гIолла лелача лодкаш тIара ракеташ, стратегически авиаци чуйогIаш йолча США герзашцарча низий «стратегически триадана» модернизаци е езаш хилар бахьан долаш.

Бакъдеш да «В-1» моастагIчун фегарча оборонах тIехъяла йиш ца хилар. Цхьабакъда, уж расчеташ, специалисташа яхха бесса, ниййса иле геттара тамаш йолаш хIама да. Итт шу хьалха, «В-1» хьалхара моделиш хьаеш лаьттача хана, из ишта хиларга дегдоахилга йолаш дар, амма тахан кердача бомбардировщика тоха хIама корайоагIаргхилар гуш да. ДагадоккхарагIа аьлча, «В-1» яхачунца цхьан разработка еш йоал Пентагон принципиально кердача «бIаргагуш йоацача самолета» («Стелса») модела, цунна юхе геттара къаснна я «В-1». Цул совгIа, США обороны министра заместитель а хиннa волча Р. Комера яхачох «цу самолетий хьалхара зеваргили сигали урагIа и яхалехьа къалургIола «В-1» оала бомбардировщик хьайнила аргьц ахар духхьала Iоадалал я».

ХIаьта а из сигала гIолла лела динозавр хьаярга иттаи миллиардаш дIаекхийта ниййча я Рейгана администраци. Фуд из, хоржамаш долаш ше лена дош кхоачашде гIертилга да из? Амма Рейгана-м кхы ма кхийнадий инфляце «сбалансированни» бюджета, кхыдарий масалашца хоржамаш хилалехьа тайнна дешаш ше мел дагадоагIаш ва дIагойта. ХIаьта тIема монополешта бага кхоссаш йола аргIанара хIама я из? Амма «бIаргагуш йоацача самолета» разработка еча а дакъа лоацаш йола «Рокуэл интернэшнл» майий из хьас езар в. ТIакха хулаш йолча ОСВ хьакъехьарча переговораштa лаьрхIа кхоаp я из? Амма переговораш мичча тайпара леле а, ший программа кхоачашъе лаьрхIа ма дий КIай цIа-м.

Сенна еза «В-1»? Из дош дикагIа кхеталуш хул, нагахьа санна хьаер «модернизированни «В-1» оалаш яр хилар теркалдича.

ТIема гIулакхашта болча специалистаща белгалдоахача бесса, «В-1» модернизаце тешал ду. Пентагон цу самолетах лаьттан шара тIарча духь - духьача моттигашкарча локальни конфликташка пайда ийбе дага йолаш хилара. ЛерхIеш да цунах кемашта, танкови колоннашта, граждански гIирсашта духьала пайда ийбе. Къаьстта теркам тIабохийташ да «В-1» Гаргарча Малхбоалена Персидски заливен районашка пайда эца торо хилара. Белггала цу гIулакхa даь хIама да цун гаьна яхара низ сомбаккхар. КIийча цIено «В-1» Гаргарча Малхбоалера США «къамаи хьашташ» Iалашдара йоли средство лерхIаш хилар белгал а доаккхаш. «Вашингтон пост» яхача газето кертагIдоах, цу самолетах пайда эцаро «президента ха кхое и тIом чакхбалалехьа тIом латтача моттиге кхыдоли низаш хьожаде а торо хулийтар хилар».

Андрей КОРТУНОВ. (АПН).

•СОБЫТЕЙ ЛЕРРАГIА

МЯТЕЖНИКИЙ БАНДАШ ЙОХАЯЬЙ

«Бахтар» яхача агентства яхача тайпара, Афганистана Демократически Республика кхычIа мехкашарча гIулакхий министерстве пресс - конференци хиний, Панджшир яха район контрреволюционни элементех тоаме мунъаьннкха хиларах хоам беш къамаьл дир цига ДРА оборона Министерства хикало инарл - лейтенанта Iабдул Гафура.

Панджшира атагIагара дIамел ийккха моттигаш хала тIавоха везаш йола, никтъа саг вохалуш дола наькъа тIаьнаш мара доацаш лоамаш долаш, лачкъа а дов де а моттигаш шоатта йолаш и из район. Мотгига рельефах пайда а ийбеш, ДРА бахача наха духьала моастагIий гIулакхаш леладара а хIаьта иштта Пакистанеи Китайн ийбеш бандидаташ мехка кхыча районашна чуахийтара а йола база льяр Панджшира районах контрреволюционни элементаша. Белггала цудухьа тIайцар Афганистана Демократически Республика правительства контрреволюционерий нах бахарах бохабе а боабе а лаьрхIа плаанш йохаяра, къайлагIа зуламаш дара йолча тоpонех уж бахара, цу районерча наьха маьрша а паргIата а баха йиш хилийтара тIема операци чакхъякхха яьнна.

Хоама тIа белгалдоах, тIема операци еш 30 совгIа контрреволюционни банда кIаланьярах, дукха герзаш тIема кхоачами хьабакхарах, складаш хьалувцарах, хIаьта иштта лийцал цу бандай империалистически мехкашцарен китайски гегемонисташцарен бувзамаш бокъонца гучадоахаш дола документаш.

Журналисташта хьалхашна дIаэттар Панджшир яхача районе лийначча бандашца йаьххача хана цхьан гIулакхаш леладаь контрреволюционераш хинна ииъ саг. Журналистий хаттараштa жопаш телаш, цар дийцар бахаш хинна маьрша нах боабарах, школаш, маьждигаш, больницеш йоагаярах, тIаьш дохадарах, Панджшир районе террористаша яьча кхыча зуламеча акцех. Цул совгIа, цар дийцар, бандай кулгалхой оакхарий хьисапе къиза хиларах, къаьстта Ахьмад Шах Массуд. Пленни контрреволюционераша дийцар, ДРА духьала империалистически низаша гуччахьа интервенци лелаеш хилар хьахьонхаш йолча фактех, хIаьта иштта хоам бир, бандиташ кийчбеш йолча лагерашка шоашта шоай бIаргаща американски, китайски, английски, французски гражданаш байна хиларах.

Пресс - конференце дIадийшар ДРА правительства заявлене текст. Цу тIа, масала, йоах: «Вай древни паргIатача, ший мукъарча мехка апрельски революци котълларо хьагойтаб миллионаш болча наьха лоIами царна дагалаттараши, хьабиллаб зиза тохаш латта беш санна товлуш йоагIа общество хьаярга бода никъ. ХIанз укх сахьате Афганистана Халкъа-демократически парте кулгал а деш апрельски къамаи - демократически революце идеалаш вахаре чакхъйхара ший беррига низ тIабахийта мехка нIоаргта социально - экономически хувцамаш деш доал афгански халкъ».

США керте латта империалистически низаши китайски гегемонисташи дунен халкъашта юкъерча а мотиерча а реакцена цхьан гIулакхаш а леладеш эхь лайна дIахоьеш ба революционни мехка чурча гIулакхашта духхьала гIожа юкъегIертилга, йоах цу тIа дIахо «Ислам дорабар» яхача харц лозунгашка шоай бIеха гIулакхаш къайла а кхухьаш, дукха зуламаш даьд цар волюцене духьала, хьагу уний ДРА территоре тIа бандиташ террористаш. ТIехьарча шин шера хIалаьхьай цу наьхах оттабаьча зуламхоша 1500 совгIа школа, доладьад бIаьш тIаьш, предприятеш, нах чубаха цIенош. Цар боабаьб лаьттаьш дIайидаь ахархой, шоай революционни декхараш кхоачашдаь патриоташ.

Цудухьа чакхдаьхар революционни пачхьалкхено контрреволюционерий террористически акцеш социна тIадерзадаь дола хьадда гIулакхаш. ДРА турпала герзашцарча низашка Панджшире бахача наьха гIонца хIалакдир цу районе хинна, бандиташа шоаш «цхьанна а хIамах ихерам боацаш чIоагIа территори» я яьха, бандитий бIенаш. Пачхьалкхен Iадала, турпала герзашцарча низий, ДРА халкъа цхьоагIо яр моастагIа эша а ваь яьккхача цу ноталон кIаиле.

Контрреволюционерий зуламе гIулакхаш шоай бIаргаца бIаргадайна а бандитий терроpи цар деш хинна низаш Iайша а бола Панджшир яхача районa бахархой ийча ба хIанз революционни эскара. Кхерамален низашта, парте активисташта улув балам балахах а теха дIа а этта шоай лаьттаиш кхуврчаши моастагIех лораде.

Шеко яц, малхбузехьарча пропаганда средстваша ховшшехьа харцдараш дувц мехка а, къовстадаь аьлча Панджшир районе а хулаш йолча событеех. Цар нахах лечкъаду эскаро ДРА бахача наьха гIонца революце моастагIий эша а баь йоккха нотало яьккха хилар.

Дунен империализм ДРА чурча гIулакхашта эхь а дайна юкъегIертаро а контрреволюционни элементий къизача зуламаша а доаихаргдац денал дола къахьегама халкъо революционни пачхьалкхе — Демократически Республика Афганистани шоаш хержача наькъа тIара. Денгара денга чIоагIагIа хьаллувц апрельски революцена карагIдиннараш, шерлу революце сийрда идеалаш бахьан латтача къовсама юкъе дерригача халкъо хьинаре лоаца дакъа.

Панджшир райони хIанз ерригa а правительства тIахьожама кIал я, хIаьта цу районерча наьха вахар ди тIехьа дукхагIа ший диллача хьарсама чу дужаш а латт. Бандиташа леладаьча гIулакхаша дега яь човнаши халонаши тIа-тIа дукхагIа йицлуш латт, районе бахнах шоашта машар а сатем а бенна пачхьалкхен Iадал диза хьал а лоацаш машара хьалашкарча вахарах чуболаш латт.

Масса тайпара гIулакхаш ду революционни правительства беррига мехка машар оттабара, хIаьта цунца дувзадена контрреволюционераша леладу гIулакхаш чакхдорг ца хиларах хьадда заявлени а ю. Цудухьа революционни правительства дIадех, ерригача контрреволюционни элементаша герз Iодиллари шоай лоIаме Iадала карахкари. Алха цар из хIама дой мара гаранти лац правительства дийна бита а. 1980 шера «ажадза» 28 дийнахь ДРА Революционни Совета Президиумо тIайицa законага хьежжа цар дездадьча гIулакхашта хьажа а.

(Агентство Бахтар — АПН).

Кабул.

БОЛХЛОЙ КИЙЧБУ ТХА УЧИЛИЩЕ

Эггара хьалха болхлой [illegible] дешара заведени хинна училища дIаэттаи 1901 шера. № 5 йолча тха профессионально - техническо училищех Советски Iедал эттача хьалхарча шераш ка «Стройуч» олаш хиннад. ХIаьта 1927 шера дена «Грознефть» яхача треста чуиоагIача № 3 йолча ФЗУ [illegible] Грознерча мехкдаьтта промышленноста лаьрхIа бола специалисташ. [illegible] 1941 шера [illegible] ХIаьта 1960 шера Нохч - ГIалгIайче хьалхарча юкъерча профессионально - технически училищех цIа хул из. Цу хана [illegible] СССР [illegible] № 7 йолча Ленина орден [illegible]

[illegible]

Тхо долча деша баьхнача бархI класс яьккхача наггахоша нараерлаш пай мехка промышленносте хилаила яр йоацаш а лоархIаме а бола говзалаш.

Масала, царех я мехкдаьтта а химически а промышленноста лаьрхIа болча слесарий - монтажникий, электрогазосварщикий говзалаш. ХIаьта училище чакхъьякхача специальность нараерзарал совгIа, царна дIалу юкъера дешар дийна хилара тешал деш доль каьхат. Цул совгIа тIехдина училище чакхъьякххий торо хул [illegible] лакхерча дешара заведенешка деша баха.

[illegible]

[illegible] профиент лакхера, юкъера специальни дешар дийша ба. Дукхачар лелаю сийлен цIерш, царна тайиний СССР орденаши медалаши. Цхьа бола тхоай дийна дийша дешархой училище чакхъьякхача производственни мастери балхи тIа хьаэц оаха. Цу тайпара тха хиннача дешархоех лакхийтта саг производственни мастераш болаш цхьаьхетаи ба училище.

Дешари санна теркам тIабахийта болча гIулакхех да ихетам балара болх дина оттабар а дина оттабен сонца дина чакхбанихар а.

[illegible]

Ю. ПУЛАВИН,
училища директора [illegible] заместитель.

СЕННА ВАХАВАР ХУАН ХУА ЕВРОПЕ?

Укх деношка чакхъьлар [illegible] КНР кхычIа мехкашарча гIулакхий министра Хуан Хуа ФРГ, Люксембург, Португале, Испане [illegible]

[illegible]

Юрий ВЛАДИМИРОВ (АПН).

МОСКВА. «Машара марш-82» доакъашхой советски столица кертерча магистрала тӀа — Горьке цӀерагӀча улица тӀа.

ТАСС фотохроника.

ЦӀАККХА ЛАКЪАРГБОАЦА ХЬАСТ

Уманцев Анатолий Георгиевича дийша чакхъяьккхай музыкальни училище пул тӀехьагӀа деш Новосибирски консерваторе. ХӀанз композитор ва из. Цо болх бу музыкальни училище, ишта из ва Минеральные Воды яхача городерча «Замеиҳо» яхача объединене кулгалхоех цаӀ. Дукхача хана дезз Нохч-ГӀалгӀайчена бувзам болаш а вай республике музыка езарашта дика вовзаш а ва из. Журналиста В. Рубцова цунца вӀашагӀкхийттача ль беседа газет дешарашта сакъердаме хургья аьнна хет.

— Анатолий Георгиевич, се гӀалатваргвац аьлча хет сона, нагахьа санна шун кхолламе керттера моттиг дӀалоацар патриотически, комсомольско - кагирхой тема я аьлча. Къаьстта пу тема харжара бахьанаш малагӀаш да?

— Тха дезал Ессунтуке бахар, лоацача хана Керче даха дахар тхо. ХӀетта тӀом чанхбаьнна ха яр из. Турпала город, цуя цӀеной, дукха ха йоацаш чакхбаьнначa тӀема лер хӀана гуш йола наьха йовхьаш, коталово деташ айдаь хилар, гӀозал а гӀайгӀа а, из дерригa дайна чуи дог тоха ца луш дусарг двиар. Цу хана йовза йоласлар Коталонна денга кхача гӀерташ шоай синош Ӏодийхкача, турпала гӀулакхаш нагӀдийнача комсомольцийкагирхой цӀераш. ДукхагӀча дакъе из ха я са кхоллам патриотически лостам болаш хилийтар.

— Из лостам болча хьай лоархӀамеча произведенеех массехк дош аьлча бакъахьа хетар сона.

— Шоана дукхагӀа сакъердаме хургда аьнна хет сона Нохч-ГӀалгӀайчена ювзаеннача произведенеех дувце. Цхьан музыкальни сайрене вайзар сона Грозерча симфоническ оркестра дирижер В. Мнацаканов. Бас-гитараца е трубаца оркестро дӀалокхаш дола концерт яздар дийхар цо сога. Цу дешо дикка теркам тӀаззар са, хӀаьта дукха ца гоаш аз яздир «Труба е бас-гитара оркестраца чтецен кхоачашдеш дола Шерипов Асланбеках дола концерт-легенда». ХӀана цу произведене тӀа шийй оркестраца болх беш ва Нохч-ГӀалгӀай симфонически оркестра керттера дирижер В. Раевский. Каста из произведени ходаргья грозненцашта.

Цхьакха произведени а яздьай аз Ий я поэтессай Р. Ахматовай текст юкъейоалаяь «Хаинаша Нурадилов» яха симфонически полотно. Цу турпала вахарах лаьца Эсамбаев Махьмуда дийцача дувцаро гаргайоалабир сона Хиинаша ваьха ха, наьна лаьттаннара, шийй халкъадара цун хиена бокка безам.

Нохч-ГӀалгӀай поэташа Р. Ахматовайца, С. Чахкиевца, А. Кусаевца, А. Хамхоевца айха бувзам а лоаттабеш аз яздьай «Комсомольски дог» аьнна йола комсомольцех долча иллей цикл.

— Анатолий Георгиевич хоаш махиллара ер шу юбилейни шу да. Укх шера Нохч-ГӀалгӀайчен автономе 60 шу, из шийй лоӀамагӀа Россеца юкъеяха 200 шу дуз.

— Укх доккха цӀейш да. Са кхолламе къамашта юкъерча доттагӀало дикка моттиг дӀалоацаш хилара тарра, цу цӀейшка а массехк произведени яздьай аз укх тӀеххьарча хана. Царех белгалъяха безам бар са Нохч-ГӀалгӀай Лениннана, вайна хаи эрсий халкъаи юкъерча доттагӀала хетаяь йола фортепианаца оазаца дӀаоалаш йола лирически кант.

— ДоттагӀала темах произведени яздеш тайп-тайпарча средствах пайда эц Ӏа, хӀаьта царна юкъе а лоархӀамегӀа яраш я халкъа музыка, поэтически фольклор: легендаш, былинаш, дувцараш. Кавказ а ма йий халкъа къаькъала. фольклора хьаст лоархӀаш...

— Из ишта да. Дийша ваьнначул тӀехьагӀа Кавказе веча сона вайзар ногайски Ӏилманхо-фольклорист Секалиев, карачаевски халкъа иллеш дезаш а довзаш а вола Батчаев Абдулла, абзой хьалхарча букбара автор Алиева Макирхан. Царцарча бувзамаша дукха хӀама довзийтар сона. Кхыча композиторашца цхьана а се цхьаь а со ваха хиинав Къаьпарча Джегута, Усть-Джегута районашка, казакий терски станицашка, Къулбаседа Кавказа юрташка. Цунца дувзаденна аз гулъяьй дукха фольклорни материал.

— ХӀаьта тӀеххьара са хаттар, традиционни хаттар да. ДӀахо йодача хана де лерхӀар, дагалаттар фуд хар да из.

— ДӀахо йодача хана ихы тӀа а чӀоагӀде безам ба са нохч-гӀалгӀай поэташцара бувзамаш, хӀаьта къаьстта а Р. Ахматовайца. Ишта, къаьстта моттиг дӀалоацаргья са кхолламе Яндиев Жамалда поэтически произведенеш тӀа. цун биографически материала тӀа аз бе лерхӀача балхо. Хеталу ер вай тӀеххьара вӀашагӀкхетар дац аьнна.

ЦХЬАНА ГӀУЛАКХАШ ЛЕЛАДУ СССР-ен ГДР-ен ӀИЛМАНХОША

— Воронежски областа боахамий кхо бӀаь гектар долча лаьтта хӀанз еш латта эксперимент яь яьлча чакхбоал шин мехка Ӏилманхоша цхьан бу болх, — дувц Гусев Владимира, Ленински комсомола цӀерагӀча Воронежски паччахьалкхен университета ректора. — Эксперименто де лерхӀар ла вай Ӏилманхоша Галлерча (ГДР) Мартина Лютера цӀерагӀча университетерча цар коллегашца цхьан хьальча биостимуляторий эффективность лакха хилар бакъдар.

ДегӀадара керда стимуляторaш хьаяр — 13 шу совгӀача хана цхьана гӀулакхаш леладеш хьабоагӀача шин университета Ӏилманхоша цхьана лоча дукххача разработкаех цаӀ. Массехк кафедра Ӏилманхоша шоай низаш вӀашагӀдийттад халкъбоахама лоархӀаметӀарча проблемашта разработка яра. ХӀаьта цу цхьан деш долча балхех дукхагӀча дакъе сиха шерра пайда ийбе а боладу.

Шин мехка Ӏилманхой дукхьала прикладной Ӏилмашка леладаь Ӏаи гӀулакхаш цхьана, Цар цхьана гӀулакхаш леладу ишта, масала, студенташта коммунистически кхетам балара дакъе а. СССР-ан ГДР-ан Ӏилманхоша цу темах кхо конференцияй хӀанзлехьа. Студенчески коллектива формировани проблемана хетаяь яр царех тӀеххьаръяр.

Воронеже араяьккхай «Коммунистически къахьегам хьахиния дӀаоттара экономически социальни проблемаш» яхаш йола монографи. Арабаккха кийчбеш ба цхьан язбаь шоллагӀа болх — «Социализма политически экономи тахкара методологи».

Дика беркат а долаш цхьана гӀулакхаш леладарах хьахиннарий лакха мах баьб ГДР правительства: Воронежски университета сиpaй хьалхарча степеня Къахьегама орден.

Р. КВЯТКОВСКИЙ,
АПН корреспондент.

АГИТБРИГАДАЙ БОЛХ ЭСАЛА ЛЕЛ

Юрта боахама къахьегамхошта эггара белхоихаме ха я хӀаццара яр, хӀинн аьлча, республика дерригача боахамашка тӀатеӀла хьинаре къахьегаш чуцо дела кхиинара илат. Цудухьа, юрта боахама болхлой культурни хьашташ кхоачашдар культболхлой декхар я хиина дӀаоттa деза.

Мишта дел-те цу дакъе МагӀалбика районерa гӀулакхаш?

Май бутт чакхбоалаш культура отдело оттайир кхашна къахьегача болхлошта лаьрхӀа, чакхйоахаргйола мероприятеш белгалъеш йола график. хилар районерча клубий библиотекай болхлой семинар-совещани. Укхал вӀашагӀтеллар лань агитбригада, царех цаӀ «Октябрь» яхача МагӀалбика культура ЦӀен бала тӀа хьахиина я. хӀаьта шоллагӀъар Долакоарча культура ЦӀагӀа вӀашагӀъеллай. Культура отдела инспектора Чергизова Халимата ма аллара, кхыйола юртара клубаш агитбригадаш вӀашагӀйоха нидаш доаццаш я. Бакъда, цар гӀо деш ла городерча культура ЦӀен къахьегамхой хьашташ кхоачашдеча дакъе, яхаш дувц Чергизовас.

Хеталу: тӀаккха хӀара юртарча клубе болх беш ба яха художественни кулгалхой санна беза? Фуд-теш цар дер нагахьа йиъ-яхиъ концертни номер кийчъе а ица дӀакхоьчаш беце? ХӀара юртарча клуба декхар м юкхе уллача совхоза къахьегамхой, юртахой хьашташ кхоачашдар ма дий. Бакъда, цу тайпара болх юртарча клубаша, культура цӀенош дӀахьош бац, из аьхха директорий отчеташка мара гуш бац. ХӀаьта из ишта хьадоагӀа дукха ха а я.

Баьъдар аьлча, МагӀалбикерча «Октябрь» яхача культура ЦӀагӀа дикка теркам тӀабохийт илат чулацача хана юрта боахама болхлой хьашташ кхоачашдара. Цу балха динача согӀорхьара къахьекхоб школ № 10 йолча юкъерча школа дешархошна Галаева Радимхана, Мерзоев Мухьмада, цу школа хьехархочo Р. М. Нальгиевас, концертмейстери Арсамаков Мусас, хормейстера Такаева Алис кхычар.

ХӀаьта районни культура ЦӀен агитбригадах а ала мегаргда дӀайха лешаш, из латт аьхха цу культучреждене болхлоех. Цун программе-да Н. Умарова дӀаоалаш дола керда иллеш, ладувгӀарашца укх дика тӀа а яц. По яц М. Цечоева репертуар.

Культурно-сердалон балха тӀа хьтув хулийтар да клубашкара, библиотекашкара болхоех хӀаршар хьинар ца кхоаеш, балха керда формаш лехаш, программа наха езалургйолча тайпара оттае гӀерташ хилар. ХӀаьта из дерригa а цхьа лостам болаш хила деза — къахьегамхой самукъадаккхар, цар деташ урaовиттадар ба из лостам. ХӀанзарчоа культболхлоша бахьо мя боаггӀара дӀахьоц ца болх, дикка пай-да яцц къахьегаме хьалхалаттарий хестабу сайренаш, цӀи-марса цӀей, къахьегамо динаете сайренаш яхараш мо йолча я, кхыча а балха формаех.

Цу формаех пайда ца эцара совгӀа, нагахьа мара бӀаргаго йиш а яц агитбригадаш кхашка. Масала, Долаковрча клуба агитбригада илат чуэц лоладича деш цкъа а хиннац шийй участке — «Малгобенский» яхача винсовхозе.

Сенна еш-те оттаяь хиина график-маршрут нагахьа мо цу гӀа яхар хьадеш ца хилча, хьанна а сенна а оттаяй лекторей заведующецa лекцеш, беседаш?

Дикача дешаш белгалбаккха мегаргба районни центральни библиотека болхлоша Индиева Хьавас, Саутиева Рая, Гуражева Мадинас беш бола болх. Кхашка къахьегарашта лаьрхӀа цар кийчъю тематически книжкий выставкаш, обзораш, ца хилдаш дӀа-хьа ух производственни участкашка. Культура отделе хьахьекхар сога цар хоза кийчъяь къахьегама листовкаш, молнеш. «Тахан хьалхле лелаер» яха плакаташ.

Илат чулоачи хана дукхача мaькe я хӀара минута, хӀаьта къахьегамхой самукъадаккхаро ихы тӀа а нилаш совдоах, деташ, урaвиттаду. Бакьда, хӀанз мо мара цхьаболча культболхлоша болх ца бой, къахьегамхой самукъадаргда ала хала да.

З. СОЛТУКИЕВА.

БАРТ БОЛЧА — АЬТТУВ

В. И. Ленина цӀерагӀча прoспекте доалача быта ЦӀагӀарча «Чечингушвайбыта» объединенеа чуйоагӀача модай ателье къахьегаш я дукха хьинар дола бригадаш, къаьстта бола болхлой. Царна юкъе а хьинаре къахьегарца, бетта задани даим тӀехкхоачашъярца белгалъьннай закройщица йолча Пугоева Амината кулгалду кхалоьха кочамаш тега бригада. ХӀаьта бригада хӀара доаттахкхочоа эхь а хетаргдар кӀезига ль а план тӀехкхоачаш ца йича. Эхь хетаргдар хӀара бетта 200 е дукхагӀа процент план тӀехкхоачашъеш хьайоагӀача Аминатах. Цудухьа хила дела цу коллектива хьокхамаш а лакха. Цхьа бутт дӀабахабац цо 140—150 процент план кхоачаш ца еш.

ХӀаьта балха цкъаза аьттув хулийтар, хьинар айдаро коллективашта юкъера социалистически яхь хул. Из дика кхетадеш болча Пугоевас а цун бригада членаша а шерра яхь йоармаяьй шоай яр мо йолча Л. Анищенкос кулгалдеча бригадаца. Цу яхье даим хьалхле лелаеш хьайоагӀа Амината бригада. ХӀаьта яхье котъяларех цуна цкъа еиа Ӏийдаш «Чечингушвайбыта» объединене сийлен грамоташ а ахчан премеш а.

— Цкъаза хетт сога, — йоах закройщица, — миштa вӀашӀехьдоал шух ишта дика болх бе. Сога хаьттача укхаза хала хӀама дац. Нагахьа санна бригада хӀара члено план ярах шо бехкахаме хилар кхетадой, шоай хиинахьа балха арабувле, дисциплина дика хуле — из ба моллагӀча балха аьттув.

Барт болаш, цхьа дезал санна интернациональни коллектив я Пугоевас кулгалдер. укхаза къахьегаш ба эрсий, эрмалой, нохчий, гӀалгӀай, кхыча къамий викалаш. Белгалдаккха безам ба са, Амината уллув бригаде къахьегаш цун йоккхагӀйола йиша Хадижат хилар. Аминатал йоккхагӀа яле а, бакъда, из дукха тӀехьагӀа еайй укхаза балха. ХӀамаш тегара гӀулакх цун деладалийтар дӀамагӀйола Аминат я. ХӀаьта йишиc мо дешна йиъ, шиъ совгӀа норма ца йой а Хадижата а план 140 процент ца еш цхьа бутт дӀабахийтац. кӀезига мара цул тӀехьа ца юсаш, бетта план 130 процент еш хьайоагӀа укх бригадера Галдиева Рая я.

С. АРЧАКОВ.

СУРТА ТӀА: А. Пугоева.
Р. АУШЕВА сурт.

ХЬЕХАРХОША ГОВЗАЛ ЛАКХЪЮ

Нохч - ГӀалгӀай АССР хьехархой говзал лакхъеча институто ахкан каникулаш йолаш республика районашкарча вайнаьха хьехархошта лаьрхӀа цхьан бетта йола курсаш чакхъяьхар. Цу курсашка шоай педагогически говзал лакхъе баьхна хилар Назрановски, Сунженски, Малгобекски, кхыча районашкара хьехархой.

Царна юкъерча дукхача а хьехархоша цхьа занятий юкъах ца юташ шоашта пайдана хургйолча тайпара чакхъяьхар курсаш. Царех бар Назрановски районе Дошлакъий-Юртарча № 1 йолча школа хьехархо Р. М. Чемурзиева, Долакха-Юртарча юкъерча школа хьехархо Л. И. Кулбужева, МагӀалбика районерча школашкара М. Ж. Мержоева, Л. М. Коригова, кхыбараш.

Хьехархой курсашка дика чулоацам бола лекцеш ийшар КПСС Нохч-ГӀалгӀай обкома лектора В. В. Баинкина, исторически Ӏилмай доктора, профессора К. И. Ефанова, Х. М. Акиевас, Т. А. Оздиевас, кхычар.

Хьехархой курсий заведующи вар хьехархой говзал лакхъеча института гӀалгӀай мотта а литература а кабинета заведующи Р. И. Оздоев. Занятеш дӀайоладалалехьа хӀара динахьа ца гулаш а курсаш дика дӀаяхьара дикка теркам тӀабохийташ а вар из.

З. ДЖАМАЛХАНОВ,
НГӀАССР заслуженни хьехархо.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

САЛОӀАЧА ДЕНОШКА

31 ИЮЛЬ

С. М. Кирова цӀерагӀа культуран салаӀарен парк. 9.00. Болх беш я аттракционаш. 11.00. «Са мохк — са рузкъа» яха радиоконцерт. 15.00. Кинолектори: «Могашал — шедолчун корта» яха лора беседа. 19.00. Халхара майда. «Оргтехника» объединене культура ЦӀен вокально-инструментальни ансамбла концерт. 20.00. Кинолектори. «Барт болча дезале» яха кинофестиваль.

В. И. Ленина цӀерагӀа культура Дворец. 11.00. «Машар хьона, лаьтта» яха книжкай тархен хьалхашка еш йола беседа. 16.00. «Къахьегамхой хьашташ кхоачашдар — парте йоакхо» яха радиолектори. «Кхачан программе СЭВ чудоагӀача мехкашта юкъера гӀулакхи» яха лекци. 19.00. Халхара зал. Болх беш я «ВӀашагӀкхетар» яха дискоклуб. 20.00. «Барт болча дезале» яха кино хьокхар. «Следстве хьахьекхад» яха фильм хьокхар. 20.30. «Тахан дунен тӀа» яха кинолектори.

Химикий культура Дворец. 11.00. Ахкан ханах йола дикагӀйола стихотворени еш аренциллаи аларей конкурс. 12.00. Пионерски лагера а берий майдай а шоллагӀа смена дӀакхъоллар. 17.00. «Тха кӀира» яха радиожурнал. 19.00. «Къахьегама кӀира чакхдаьнначул тӀехьагӀа» яха кагирхой салаӀара сайре.

Н. К. Крупскай цӀерагӀа культура Дворец. Шерманиинаьъа болхлой Ерригсоюзни Денна хетадаь дукххача наха сакъердаш салаӀар. 12.00. — 22.00. Болх беш я аттракционаш. 16.00. «Локомотив» яхача ДСО дикагӀбола дзюдоистий ахьаш. 17.00. Художественни самодеятельноста концерт. 18.00. Концертно - халхарий сайре. ДӀалокх «Голубой экспресс» яхача вокально - инструментальни ансамбла.

Пролетбата цӀерагӀа культура ЦӀа. 11.00. Болх беш ла «Чебурашка» яха берий кинотеатр. 12.00. «Сакъердаме старташ» яха спортивни ахьаш. 17.00. Затрачкий поселка цӀей.

1 АВГУСТ

С. М. Кирова цӀерагӀа культуран салаӀарен парк. Шерманиинаьъа болхлой Ерригсоюзни Денна хетадаь дукхахча наха сакъердаш салаӀар. 9.00. Болх беш я аттракционаш. 10.00. Аьхке кхуллача нкӀалей выставка. 14.00. Замкайх оттадаь радиоконцерт. 15.00. Тахан — Шерманиинаьъа болхлочун Ерригсоюзни Ди. 20.00. «Барт болча дезале» — кинолектори.

В. И. Ленина цӀерагӀа культура Дворец. 10.00. Кинотеатр. «Доазол арахьарча берий кино» яха тематически кино хьокхар. «Дюймовочка» яха фильм гойтар. 11.00. Болх беш я «ФаьлгӀий приключенеш дунен тӀа» яха киноклуб. «Конек - горбунок» яха фильм хьокхар. 14.00. «Керда книжкаш» яхача выставка хьалхашка еш йола библиографически обзор. 16.00. «Даим цхьана» яха радиолектори. «Парте тешаме вой» яха лекци. 19.00. Болх беш я «ВӀашагӀкхетар» яха дискоклуб. 20.00. «Мукъача республикай барт бохаргбоацаш ба» — кинолектори.

ТЕЛЕВИДЕНИ

31 ИЮЛЬ

I ПРОГРАММА

[illegible]

РАДИО

31 ИЮЛЬ

[illegible]

ФЕ ХИЛА

Навкъаша лелара правилаш тӀа дӀаядаь да «навкъашна лелаш бола нах а кхыбола нах а навкъашн лелара порядка хьакъехьара милице болхлой навкъашка лелара лостам тела уполномоченни болча наькен распоряженеш кхоачашъе дезарий ба, аьнна.

Навкъашна лелара кхерамле Ӏалашьяреи автотранспортни средствах пайда мара эффективность дагахъярен декхар кхоачашде оттаяь советски милице лаьрхӀа служба я нечахьаламхой автомобильни инспекци.

ГАИ хьакхкхаларӀа положене тӀа белгалдаь да укх тайпара цун декхараш:

— транспорт а гӀалашкаш а навкъашна лелара лелатеинаеи навкъашна лелара дӀахьокам лоаттабелгеи Ӏалашдар, навкъашна лелара правилаш навкъашна лелара кхерамле Ӏалашъяра йовгӀа кхайола норматни толхаль моттигаш тучайоахилга а уж толхаяьчоа доагӀа тайзар дела а;

— навкъашна, улицашна, навкъашна хьалхьи гӀоргаш машинаьех тӀеи воалача моттигашта тӀахьекам лоаттабелго.

Цхьабакъда, тӀеххьарча хана цхьабола водителаш ГАИ болхлой кхаьаве аьи ца кулг урагӀа дувийтача ца сонаш дӀакха моттигаш гучаьнна. Цу тайпара водителаш наетабер дукха дӀада яха цӀагуша дийбакхеи шоашта дийбакхеи городе Грозне Ленина цӀерагӀча проспектагӀа рейд яьр. хьинар ца деш бола водителаш шоай транспортни средстваш а тӀеххьа ГАИ хьачубоалабара.

Рейд еча хана хьалийцарашта юкъе ба: Н. М. Мусаев — «Чечингобуыт» яхача объединене мастер, М. М. Дугиев, — НОРНОС ОРС-а владелоца, Ю. Н. Трофименко — «СевКавНИПИнефть» яхача институте вовккагӀйола Ӏилман болхло.

Царех дукхагӀча водительски бокъонаш дӀайоххаргья, вокхарна ГАИ административни комиссо штрафаш тоххаргья.

ДӀадаьнача кӀирагӀа (22 — 30 июле) республика навкъашна 49 авари яьй. 8 саг венна, 20 сага чов хиннай.

НГӀАССР МВД ГАИ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковски, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителa — 2-85-07; жоп лелоча секретаря — 9-24-00; [illegible] — 9-24-04; промышленностен транспорта — 9-24-01; юрта боахама — 9-24-00; культура — 9-24-06; кехаташ — 9-24-07; корректорске — 2-89-06.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 9-24-00; партийной жизни — 9-24-04; промышленности и транспорта — 9-24-01; сельского хозяйства — 9-24-00; культуры — 9-24-05; писем — 9-24-07; корректорская — [illegible].

[illegible] «Грозненский рабочий» издательствон типографи, Маяковски, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № [illegible].